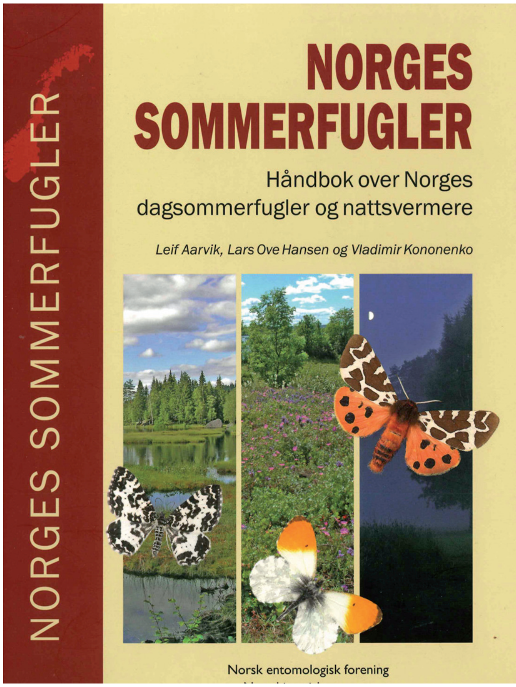
Första heltäckande boken om Norges storfjärilar

Aarvik, L., Hansen, L.O. & Kononenko, V. 2009. Norges Sommerfugle. – Norsk entomologisk forening & Naturhistorisk museum. 20 x 26 cm, 432 sidor. ISBN 9788299692328. Säljs via Apollo Books 380 DKK.

Nu har det äntligen kommit ut en bok om Norges storfjärilar. Delvis är det en fauna som vi i Sverige inte alltid har så god kunskap om trots den långa gemensamma gränsen. Så fort man börjar bläddra i boken fångar den ens intresse, man blir glad och det är väldigt lätt att snabbt försjunka i dess innehåll.

Boken omfattar Hepialidae, Limacodidae, Zygaenidae, Sesiidae, Cossidae, Lasiocampidae, Endromidae, Lemoniidae, Saturniidae, Sphingidae, Hesperiidae, Papilionidae, Pieridae, Lycaenidae, Nymphalidae, Drepanidae, Geometridae, Notodontidae och Noctuidae. Den är uppbyggd i klassisk ordning som man som Lepidopterolog väl känner igen. Först kommer ett kapitel om fjärilars biologi inklusive fiender, därefter följer kapitel om utbredning, habitatkrav, hur man kan studera fjärilar och hur de är namngivna. Därpå följer den systematiska delen som börjar med att förklara hur texterna kan användas. Sedan följer själva presentationen av de olika fjärilarna. Varje art är kort beskriven under rubrikerna “kännetecken” (i praktiken spännvidd), ”utbredning” (i Norge och övriga världen), ”larv” (hur den lever och dess värdväxt) och ”imago” (flygtid och ungefärlig livsmiljö). På samma uppslag som texten finns högkvalitativa bilder av de beskrivna fjärilarna. I de fall könen skiljer sig åt finns både hona och hane avbildade. Dessutom finns en liten norsk karta med utbredning vid texten till varje beskriven norsk art. De arter som presenteras i boken men ännu inte är funna i landet har av naturliga skäl inte fått någon egen karta. När man studerar utbredningskartorna inser man att det finns en hel del att göra på båda sidor om gränsen för att få ihop en sammanhängande kunskapsbild av den skandinaviska fjärilsfaunan. När jag gottat mig i de olika arterna har jag inte hittat något som jag reagerat på som uppenbart går på tvären mot mina kunskaper om dessa fjärilar. Med andra ord kan man konstatera att utifrån min äppelsvenska horisont känns informationen som bjuds väl genomarbetad. Om man skall hitta något att gnälla på kan man konstatera att ett försmädligt fel har smugit sig in redan på första planschen med rotfjärilar (Hepialidae) där numren på *fusconebulosus* och *hecta* bytt plats. Vissa uppgifter känns kanske inte helt optimerade sett från en svensk horisont. Exempelvis anges *Archanara neurica* som utbredd i Sydsverige, vilket med nuvarande kunskapsläge känns en smula djärvt. Kanske stämmer den informationen bättre om några år!

Jag kan se två uppenbara grupper av entomologiska intressenter för denna artrika bok: Dels de fjärilsintresserade som behöver EN bok som täcker i stort sett alla storfjärilsarter som finns i Sverige. Boken är mycket användbar för de som är osäkra på hur man skiljer arter som är mycket snarlika varandra eftersom den visar hur alla “svårare” arter kan skiljas åt. Ur ett svenskt perspektiv saknas något dussin arter som författarna inte bedömt som realistiska att finna i Norge. Å andra sidan finns ungefär lika många ”norska” fjärilsarter som saknas i Sverige eller ännu återstår att upptäcka (!?!) som kan läska fantasin och fresta till expeditioner västerut. Vilket då automatiskt leder in på den andra gruppen av intressenter, de som vill lära känna Norges fauna bättre och kanske göra exkursioner till vårt grannland och det fantastiska landskap som stora delar av Norge bjuder på.

Nils Ryrholm